

Et in Arcadia ego

Rob G. Bijlsma

Voor wie nog denkt in termen van idyllische natuur hoeft maar een boswandelingetje te maken of hij wordt met de neus op de feiten gedrukt. Het overkwam twee camping-gasten in Drenthe, die een dode Buizerd langs het pad aantroffen. Die Buizerd bleek een Wespendif, en die was weer een jonge bekende van wie ik de geschiedenis kon ontrafelen aan de hand van de ring en waarnemingen uit voorafgaande jaren (zie elders in deze Takkeling voor het volledige verhaal). Als geïnteresseerden in roofvogels weten we natuurlijk dat de dood bij het leven hoort, en dat paradijzen niet bestaan. De wereld wordt op het scherp van de snede geleefd door roofvogels en hun prooidieren. Behalve toekijken hoeven we niet zoveel te doen. Bescherming is bij wet geregeld, en die rovers zoeken zelf wel uit hoe ze in het huidige landschap hun weg vinden. Doordat wij een nieuwsgierige diersoort zijn en leven in een tijdperk van ongebreidelde mogelijkheden, kunnen we veel tijd besteden aan bestudering van roofvogels en ons verwonderen over hun aanpassingsvermogen. Maar onder ons zijn ook mensen die zich geroepen voelen een nieuw paradijs te scheppen, eentje die het huidige, in hun ogen verkeerde, landschap willen ruilverkavelen tot eentje die voldoet aan de nieuwste rage. Daartoe is kennelijk alles geoorloofd, want immers gedaan met de beste bedoelingen. In bossen en landerijen betekent dat bosomvorming, zomerkap, bestrijding van exoten, herintroducties, vergravingen... Het gaat er hardhandig aan toe.

Volgens deze beschermers gloort er aan de horizon een schitterende nieuwe wereld, waarvan we via vierkleurenpanelen en –folders alvast een voorproefje krijgen voorgeschoteld. Toch, tijdens mijn tochten door het bos vallen me een aantal minder mooie zaken op. Een daarvan zijn de roofvogels, inderdaad de soortgroep waarvoor ons clubje een meer dan gemiddelde belangstelling heeft. Waar zijn die gebleven, en waarom mislukken er zoveel meer nesten dan in het nabije verleden? En al die geplukte roofvogels en uilen, wat is de oorzaak van die hausse? Gaat dat allemaal onder de noemer: waar gehakt wordt vallen spaanders? En wie geeft beheerders het recht op forse schaal leefgebieden van planten en dieren te vernietigen, zogenaamd ten faveure van andere planten en dieren?

Ondertussen hebben we een waanzinnig broedseizoen achter de kiezen. De Friezen vielen de monden open bij het ontwaren van al die velduilskuikens, de grauwekieken-dievers hebben een succesvol jaar gedraaid, de ringers kwamen ringen tekort, de nestkaarten zijn volgeschreven met hosanna-kreten. En terecht. Voor velen was dit de eerste keer in hun leven dat ze een uitmuntend muizenaanbod meemaakten. Voor anderen was het een déjà-vu, ja, zo ging dat vroeger, gevolgd door mijmeringen uit de oude doos: Albasserwaard, Wieringermeer, Oostelijk Flevoland, Carel Coenraadpolder...